

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē uttarakāṇḍē

॥ *caturthaḥ sargaḥ* ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ caturthaḥ sargaḥ ॥

rākṣasavaṃśavarṇanaṃ hētividyutkēśasukēśānāmutpattiḥ

śrutvāgastyēritaṃ vākyam
rāmō vismayamāgataḥ |
kathamāsīt tu laṅkāyāṃ
sambhavō rakṣasāṃ purā ॥ 7.4.1 ॥

tataḥ śiraḥ kampayitvā
trētāgnisamavigraham |
tamagastyam muhurḍṣtvā
smayamānō'bhyabhāṣata ॥ 7.4.2 ॥

bhagavan pūrvamapyēṣā
laṅkā'sīt piśitāśinām |
śrutvēdaṃ bhagavadvākyam
jātō mē vismayaḥ paraḥ ॥ 7.4.3 ॥

pulastyavaṃśādudbhūtā
rākṣasā iti naḥ śrutam |
idānīmanyataścāpi
sambhavaḥ kīrtitastvayā ॥ 7.4.4 ॥

rāvaṇāt kumbhakarṇācca
 prahastād vikaṭādapi |
 rāvaṇasya ca putrēbhyaḥ
 kiṃ nu tē balavattarāḥ || 7.4.5 ||

ka ēśāṃ pūrvakō brahman
 kiṃnāmā ca balōtkataḥ |
 aparādham ca kaṃ prāpya
 viṣṇunā drāvitāḥ katham || 7.4.6 ||

ētaḍ vistarataḥ sarvaṃ
 kathayasva mamānagha |
 kutūhalamidaṃ mahyaṃ
 nuda bhānuryathā tamaḥ || 7.4.7 ||

rāghavasya vacaḥ śrutvā
 saṃskārālaṅkṛtaṃ śubham |
 atha vismayamānasta -
 magastyāḥ prāha rāghavam || 7.4.8 ||

prajāpatiḥ purā sṛṣṭvā
 apaḥ salilasambhavaḥ |
 tāsāṃ gōpāyanē sattvā -
 nasṛjat padmasambhavaḥ || 7.4.9 ||

tē sattvāḥ sattvakartāraṃ
 vinītavadupasthitāḥ |
 kiṃ kurma iti bhāṣantaḥ
 kṣutpipāsābhayārditāḥ || 7.4.10 ||

prajāpatistu tān sarvān
 pratyāha prahasanniva |
 ābhāṣya vācā yatnēna
 rakṣadhvamiti mānada || 7.4.11 ||

rakṣāma iti tatrānyai -
 ryakṣāma iti cāparaiḥ |
 bhuñkṣitābhuñkṣitairukta -
 statastānāha bhūtakṛt || 7.4.12 ||

rakṣāma iti yairuktaṃ
 rākṣasāstē bhavantu vaḥ |
 yakṣāma iti yairuktaṃ
 yakṣā ēva bhavantu vaḥ || 7.4.13 ||

tatra hētiḥ prahētiśca
 bhrātarau rākṣasādhipau |
 madhukaiṭabhasaṅkāśau
 babhūvaturarindamau || 7.4.14 ||

prahētirdhārmikastatra
 tapōvanagatastadā |
 hētirdārakriyārthē tu
 paraṃ yatnamathākarōt || 7.4.15 ||

sa kālabhaginīm kanyām
 bhayām nāma mahābhayām |
 udāvahadamēyātmā
 svayamēva mahāmatiḥ || 7.4.16 ||

sa tasyāṃ janayāmāsa
 hētī rākṣasapuṅgavaḥ |
 putraṃ putravatāṃ śrēṣṭhō
 vidyutkēśamiti śrutam || 7.4.17 ||

vidyutkēśō hētiputraḥ
 sa dīptārkasamaprabhaḥ |
 vyavardhata mahātējā -
 stōyamadhya ivāmbujam || 7.4.18 ||

sa yadā yauvanaṃ bhadra -
 manuprāptō niśācaraḥ |
 tatō dārakriyāṃ tasya
 kartuṃ vyavasitaḥ pitā || 7.4.19 ||

sandhyāduhitaraṃ sō'tha
 sandhyātulyāṃ prabhāvataḥ |
 varayāmāsa putrārthaṃ
 hētī rākṣasapuṅgavaḥ || 7.4.20 ||

avaśyamēva dātavyā
 parasmai sēti sandhyayā |
 cintayitvā sutā dattā
 vidyutkēśāya rāghava || 7.4.21 ||

sandhyāyāstanayāṃ labdhvā
 vidyutkēśō niśācaraḥ |
 ramatē sa tayā sārdhaṃ
 paulōmyā maghavāniva || 7.4.22 ||

kēnacittvatha kālēna
 rāma sālakaṭaṅkaṭā |
 vidyutkēśād garbhamāpa
 ghanarājirivārṇavāt || 7.4.23 ||

tataḥ sā rākṣasī garbham
 ghanagarbhasamaprabham |
 prasūtā mandaram gatvā
 gaṅgā garbhamivāgnijam |
 samutsrjya tu sā garbham
 vidyutkēśaratārthinī || 7.4.24 ||

rēmē tu sārdham patinā
 vismrtya sutamātmajam |
 utsrṣṭastu tadā garbhō
 ghanaśabdasamasvanaḥ || 7.4.25 ||

tayōtsrṣṭaḥ sa tu śīśuḥ
 śaradarkasamadyutiḥ |
 nidhāyāsyē svayaṁ muṣṭim
 rurōda śanakaistadā || 7.4.26 ||

tatō vṛṣabhamāsthāya
 pārvatyā sahitaḥ śivaḥ |
 vāyumārgēṇa gacchan vai
 śuśrāva ruditasvanam || 7.4.27 ||

apaśyadumayā sārdham
 rudantaṁ rākṣasātmajam |

kāruṇyabhāvāt pārvatyā
bhavastripurasūdanaḥ || 7.4.28 ||

taṃ rākṣasātmajaṃ cakrē
māturēva vayaḥsamam |
amaraṃ caiva taṃ kṛtvā
mahādēvō'kṣarō'vyayaḥ || 7.4.29 ||

puramākāśagaṃ prādāt
pārvatyāḥ priyakāmyayā |
umayāpi varō dattō
rākṣasīnāṃ nṛpātmaja || 7.4.30 ||

sadyōpalabdhirgarbhasya
prasūtiḥ sadya ēva ca |
sadya ēva vayaḥprāpti -
rmāturēva vayaḥsamam || 7.4.31 ||

tataḥ sukēśō varadānagarvitaḥ
śriyaṃ prabhōḥ prāpya harasya pārśvataḥ |
cacāra sarvatra mahān mahāmatīḥ
khagaṃ puraṃ prāpya purandarō yathā || 7.4.32 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē
uttarakāṇḍē caturthaḥ sargaḥ ||